



תוספת לפרק 10

גישות (כלכליות) למדינה דמוקרטית

- תומכי הגישה הסוציאל דמוקרטית דורשים כי המדינה תהיה מדינת רווחה ותפעל לרווחת האזרחים באופן הבא:
- ☞ **אספקת שירותים שאין בהם היגיון כלכלי:** על המדינה לספק שירותים אשר יסייעו לאזרחים לממש את זכויותיהם ולשפר את רמת חייהם. כך למשל תספק המדינה שירותי תחבורה ציבורית לישובים מרוחקים, למרות שהפעלת קווי הנסיעה אליהם אינה רווחית.
 - ☞ **הרחבת מגזר עובדי המדינה:** על המדינה לגייס עובדים רבים, בהם רופאים, מורים ועובדים סוציאליים, אשר יספקו לאזרחים שירותי רווחה שונים.
 - ☞ **תשלומי העברה:** על המדינה לספק לשכבות החברתיות החלשות תשלומים שונים כמו קצבאות סעד, דמי אבטלה, ביטוח לאומי ועוד.
 - ☞ **הטלת מיסוי פרוגרסיבי:** על המדינה להכביד את נטל המס על השכבות החברתיות המבוססות מבחינה כלכלית לצורך מימון תשלומי ההעברה ולצורך מימון שכרו של המגזר הציבורי המתרחב. מיסוי זה זכה לכינוי מס פרוגרסיבי.
 - ☞ **מיסוד חברות ממשלתיות:** על המדינה להקים חברות ממשלתיות אשר ינהלו את השימוש במשאבים הלאומיים ובאוצרות טבע. רווחיהן יועברו למדינה אשר תשתמש ברווחים הנובעים מהן לצמצום הפערים החברתיים-כלכליים. המדינה הדמוקרטית שבה תפיסה זו מתממשת במידה רבה היא שוודיה.



שימו לב!

- ☞ למעשה כל המדינות הדמוקרטיות כיום הן **מדינות רווחה**, שכן כולן מעניקות לאזרחיהן זכויות חברתיות במידה זו או אחרת.
- ☞ ככל שמדינת הרווחה מספקת סל שירותים רחב יותר עליה להכביד את נטל המיסים על האזרחים על האזרחים. המיסוי הפרוגרסיבי דרוש למימון מגזר רחב של עובדי מדינה, בהם רופאים, מורים ועובדים סוציאליים. דבר זה עומד בבסיס המחלוקת שבין מצדדי הגישה הליברלית והגישה הסוציאל דמוקרטית.
- ☞ מדינת הרווחה אינה מעלימה את הפערים החברתיים-כלכליים, אלא ממתנת אותם.
- ☞ מתנגדי מדינת הרווחה אינם מתנגדים לשאיפה לצמצום הפערים החברתיים-כלכליים. הם חוששים שהתערבות המדינה בכלכלה תפגע בכלכלת המדינה ובסופו של דבר תפגע גם ברווחת האזרחים.
- ☞ הגישה הליברלית **מדגישה** את הזכות לחירות (כלכלית), בעוד שהגישה הסוציאלית **מדגישה** את הזכות לשוויון (כלכלי).

היי סקול ספרי הכנה איכותיים לניגשים לבחינות הבגרות

משרדנו: ת.ד 3 מעלה אדומים 98100, טל' 02-5905479, פקס: 077-4246600
 בקרו באתרנו: www.hi-school.co.il דוא"ל: support@hi-school.co.il